

**ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ КРИЗИ У
ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД**

В умовах подолання наслідків кризи у повоєнний період процеси відновлення як національної економіки України в цілому, так і економіки окремих її регіонів, сфер економічної діяльності (галузей) та підприємств, зокрема, стикаються з низкою негативних тенденцій пов'язаних з посиленням економічних, інфраструктурних, енергетичних, соціальних, демографічних та екологічних диспропорцій. Важливим аспектом економічного та соціального розвитку суспільства в цілому та окремих суб'єктів господарювання є підвищення ефективності виробництва товарів і послуг на підприємствах усіх форм господарювання, з акцентом на виробництво конкурентоспроможної продукції та задоволення потреб споживачів. Таким чином, конкурентоспроможність підприємств, яка свідчить про його виробничі, фінансові, господарські та інші переваги перед іншими підприємствами та залежить від багатьох факторів її внутрішнього і зовнішнього середовища, стає одним з визначальних чинників відновлення економічного потенціалу країни. Підвищення конкурентоспроможності підприємств не є чимось новим, але в умовах подолання наслідків війни у повоєнний період розвитку країни є дуже актуальним, оскільки стосується майже всіх сфер економічної діяльності як органів державного управління та місцевого самоврядування, так і управління бізнесом.

Конкурентоспроможність підприємства характеризує його загальний стан і результати виробничо-господарської діяльності, виступаючи одночасно в якості одного з критеріїв ефективності економічного суб'єкта. При цьому необхідно враховувати на те, що цей показник має специфічний характер, а саме є: **а)** відносним (порівняльним) – конкурентоспроможність проявляється тільки через порівняння характеристик економічного суб'єкта з характеристиками інших суб'єктів даного ринку; **б)** релевантним критерієм, який означає, що траєкторія руху даного економічного суб'єкта (и його конкурентна позиція) відносно інших суб'єктів може бути визначена тільки в межах релевантного зовнішнього середовища; **в)** часовим (динамічним) критерієм, який характеризує місце суб'єкта в конкурентному полі в координатах часу як результат його конкурентної діяльності. [1]

При цьому необхідно зазначити, що снує ряд проблем забезпечення конкурентоспроможності підприємств у після кризовий період, а саме: **а)** загострення конкуренції, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках,

яке супроводжується втратою вже придбаних позицій на ринку, уповільненням зростання попиту на продукти (товари, послуги), що виробляється вітчизняними підприємствами внаслідок впливу наслідків війни тощо; **б)** наявність більших можливостей впровадження нових технологій, засобів виробництва, організаційних та управлінських систем з боку іноземних конкурентів в наслідок наявності в них ресурсів (як матеріально-технічних та фінансово-економічних, так і людських та інноваційних); **в)** звуження можливостей розвитку бізнесу в наслідок певного впливу ряду чинників, які визначатимуться міжнародними угодами з партнерами, які підтримували країну за часів війни.

Це вимагатиме зосередження уваги на постійному пошуку нових джерел конкурентних переваг підприємства, зокрема, таких як: **а)** фокус на потребах споживачів та нових сегментах ринку; **б)** зосередження уваги на нововведеннях та реалізації інноваційних проєктах, спрямованих на створення нових споживчих характеристиках товарів та послуг та забезпечення відповідного рівня їх; **в)** визначення стратегічних та тактичних завдань на шляху забезпечення конкурентоздатності підприємства в умовах антикризового управління бізнесом, галуззю, регіоном та країною в цілому.

Серед основних шляхів розв'язання проблем, пов'язаних з підвищенням конкурентоспроможності підприємства, можна, зокрема, зазначити такі як: **а)** упровадження стратегічного маркетингу "виходу" і "входу" підприємства та розвиток тактичного маркетингу і логістики, постійного удосконалення зв'язків підприємства із зовнішнім середовищем (як прямого, так і опосередкованого впливу); **б)** удосконалення організації інноваційно-інвестиційної діяльності; **в)** впровадження ресурсозберігаючих технологій на основі аналізу ресурсомісткості кожного товару за стадіями його життєвого циклу; **г)** підвищення організаційно-технічного рівня виробництва як з точки зору вдосконалення безпосередньо виробничої технології та організації і управління виробництва, так і з точки зору упровадження нових інформаційних, фінансових, облікових та інших технологій; **д)** підвищення якості як загального рівня управління бізнесом в цілому, так і окремих функціональних напрямів діяльності бізнесових структур, зокрема.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5049/1/Upravl_Konkurent_22-11-22.pdf